

Fagligt Selskab for Arbejds- og Miljøsygeplejersker i Danmark

Beskæftigelsesministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K

2. marts 2018

Att. Pia Gjellerup, Formand for Ekspertudvalg.

Opfølgning på møde den 17. december 2017 vedrørende ekspertudvalg for indsatsen på arbejdsmiljøområdet, og anbefalinger til en ny og forbedret indsats.

Vi skriver på vegne af Fagligt Selskab for Arbejds- og miljøsygeplejersker i Danmark (FaSAM). Arbejds- og miljøsygeplejersker har været aktive på såvel private som offentlige arbejdspladser gennem mange år, og har derfor haft mulighed for at følge arbejdsmiljøudviklingen i Danmark på nært hold.

Danmark (FaSAM) var medstifter af the Federation of Occupational Health Nurses within EU (FOHNEU), som repræsenterer ca. 45.000 medlemmer.

I perioden 1999-2014 havde Danmark præsidentposten i FOHNEU. Dette var, og er stadig en position, der indebærer udvikling og samarbejde med centrale arbejdsmiljø stakeholders i EU. FOHNEU er officiel partner med EU-OSHA, og støttes af EU-Kommissionen, the International Commission on Occupational Health (ICOH) og Verdenssundhedsorganisationen. (WHO). Arbejdsmiljøsygeplejerskerne er den eneste sygeplejespecialist gruppe, der har fået et særligt dokument udgivet af WHO: *The Role of the Occupational Health Nurse in Workplace Health Management.* (www.fohneu.org).

I samarbejde med FOHNEU, DSR, og The University of Sheffield UK udviklede FaSAM en online mastergrad for arbejdsmiljøsygeplejersker. Dette foregik i perioden 2004-2008. Udviklingen af on-line mastergraden blev støttet af Europa-kommissionen, og arbejdsmiljøsygeplejersker, er til dato den eneste professionelle arbejdsmiljøgruppe i EU, der har opnået finansiel støtte til et uddannelsesprogram.

Status på Arbejdsmiljøindsats i Danmark

Ministerens aktuelle udsagn om en fejlslagen arbejdsmiljøstrategi – er en gentagelse i forhold til udtalelser, som har været rejst med jævne mellemrum fra politisk hold, ved evidens baserede forskning og i eksperterers rapporter.

Vi mener, at årsagerne til den aktuelle situation har rødder i 1970'ernes lovgivningen, hvor det aldrig lykkedes at definere og implementere sundhedsbegrebet korrekt.

I 1977 udvidedes arbejdsmiljølovens område fra alene at omfatte sikkerhed, til også at omfatte sundhed. "Det udvidede sundhedsbegreb" har i arbejdsmiljøsammenhænge, givet anledning til misforståelser, idet begrebet alene knytter sig til en juridisk praksis, uden en definition af hvad sundhed er.

Man kan derfor opleve, at arbejdsrelaterede sundhedsrisici forbliver uidentificerede og følgelig uændrede. I et forsøg på at arbejde med sundhedsbegrebet, har arbejdspladserne anvendt energi på ændring af personlige livsstilsfaktorer. For arbejdsmiljøsygeplejersker er sundhedsfremme i arbejdsmiljøet langtfra en ny tanke, men vi undres over, at det lanceres som et begreb, der knyttes til medarbejdernes livsstil.

Hvis man havde fokuseret på arbejdsrelaterede sundhedsfaktorer hos Siemens og Vestas, kunne eksponeringer i den danske vindmølle industri have været identificeret. Kompetente front-line

sundhedsmedarbejdere med baggrund i klinisk observation og praksis, ville med fokus på medarbejdere og deres håndtering af kemiske stoffer, have haft mulighed for at forebygge de kroniske lungesygdomme hos mange medarbejdere.

Som sygeplejersker har vi en bred sundhedsfaglige baggrund og vi arbejder målbevidst på at inddrage de mange forskellige faktorer, som omgiver det enkelte mennesker og grupper af mennesker i virksomhederne. Endvidere er det vigtigt at integrere bæredygtigheden ind på arbejdsmiljøområdet. Det er således målet, at den enkelte medarbejder bliver i stand til at tage vare på egen sundhed vha. skræddersyede uddannelsesprogrammer "Health Education Programmes", der kendes fra vores europæiske samarbejdspartnere.

Det er vigtigt at understrege, at vi ikke går i brechen for, eller repræsenterer, en lægefaglig model, og at vi primært fokuserer på politikker og strategier, der sikrer de ansattes helbred.

Et blik på fremtiden

Arbejdsmiljøindsatsen skal være tilpasset og individualiseret med det ene formål at holde medarbejderen rask.

Derudover skal medarbejderen, lig hvad man gør i andre Europæiske lande, tilbydes "Health Education Programmes", der er specifikt konstrueret til den enkelt arbejdsplads og produktion/funktion. Her sættes fokus på mestring af egen sundhed, forståelse for krop og psyke, og forebyggelse af potentiel arbejdsmiljøudfordringer.

Ifølge EU-direktivet, alle medarbejdere skal have adgang til en *occupational health service*. Den funktion skal ligge i tæt sammenhæng med virksomhedens egen strategi og indsats.

At arbejde med sundhed på arbejdspladserne kræver særlige kompetencer.

Sundhed indsats og adfærdsmæssige ændringer kan ikke leveres teoretisk, det kræver klinisk indsigt og forståelse. Når arbejdsmiljøet påvirker medarbejdere negativt, er det kunsten at fange kliniske tegn på sygdom

Vi mener der er behov for aktører med en bred klinisk baggrund, som formår at omsætte teori til praksis i et sundhedsperspektiv.

Da Danmark er et lille land er det nødvendigt at trækker viden fra såvel nationalt og europæisk niveau, og bringe den i spil.

Med vores lange nationale og internationale erfaring fra både den private og offentlige sektor samt organisationer, er vi overbevist om, at målet om at sikre en bæredygtig forbedring af arbejdsmiljøet nødvendiggør et radikalt paradigmeskifte inden for nuværende lovgivning.

Vi er lige så overbeviste om, at vi kan yde et specifikt og legitimt bidrag til udviklingen af en ny strategi for Danmarks arbejdsmiljø, og vil meget gerne uddybe vores synspunkter på et møde.

På vegne af FaSAM

Lotte Leerhøj Falck MPO, RN ,OHN
Formand
Nordisk repræsentant

Dr. Julie Staun, OBE, PhD, RN, OHN
International repræsentant